

Sygn. akt II CNP 6/06

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 stycznia 2006 r.

skargi M. K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 listopada 2004 r. wydanego w sprawie ze skargi

M. K. i Z. K. - prowadzących działalność gospodarczą pod firmą "M." Pracownia [...]

z siedzibą w P.

przeciwko K. S. o zapłatę

przy udziale Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego

w P.

na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym

w P.

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Powódka M. K. wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 17 listopada 2004 r. w części oddalającej jej skargę na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w P.

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 25 maja 2005 r. skargę odrzucił, gdyż skarżąca pomimo wezwania nie dołączyła pełnomocnictwa i wyraził pogląd, że pełnomocnictwo ogólne udzielone do sprawy nie obejmuje umocowania do złożenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2005 r., na skutek zażalenia M. K., uchylił zaskarżone postanowienie i wyjaśnił, że pełnomocnictwo procesowe udzielone w sprawie obejmuje z mocy prawa umocowanie do złożenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i także do podejmowania czynności wywołanych jej wniesieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 25 maja 2005 r. nie stanowiło przeszkody do odrzucenia skargi z innej przyczyny, która nie stanowiła podstawy zaskarżonego postanowienia z dnia 25 maja 2005 r.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, skarga przysługuje także od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wydanego przez sąd pierwszej instancji lub drugiej instancji, jeżeli strony nie skorzystały z przysługujących im środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych (art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c.).

W judykaturze i doktrynie pojęcie „postanowienie kończące postępowanie w sprawie” jest definiowane rozbieżnie i przy zastosowaniu różnych kryteriów.

W orzecznictwie jednak dominuje zapatrywanie, że w słowo „sprawa” występuje w znaczeniu materialnoprawnym. W tym ujęciu „sprawę” należy rozumieć jako całość sporu (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87, uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1, uchwałę składu 7 sędziów z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22)

Uwzględniając dorobek myśli zawartych w przytoczonych orzeczeniach przyjąć należy, że kończącymi postępowanie w sprawie są te postanowienia, których uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty przez sąd danej instancji.

Przeciwieństwem tych postanowień są postanowienia niekończące postępowania w sprawie, lecz kończące w postępowaniu sądowym jedynie zagadnienia incydentalne, uboczne. Postępowanie wywołane wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania jest postępowaniem incydentalnym, w taki też sposób zostało określone w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843) Postanowienie rozstrzygające skargę na przewlekłość postępowania nie zamyka drogi do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty. Jeżeli jest postanowieniem uwzględniającym skargę to wtedy otwiera etap, który ma służyć szybszemu zrealizowaniu głównego celu jakim jest rozstrzygnięcie sprawy merytorycznie przez wydanie orzeczenia co do istoty sprawy (za postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 3/05, dotychczas niepublikowanym).

W świetle przedstawionego wyводу postanowienie w przedmiocie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie i tym samym nie podlega zaskarżeniu skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Z przytoczonych względów należało orzec, jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

